

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI MARAMUREȘ

DECIZIA ETAPEI DE ÎNCADRARE

proiect

Urmare a notificării depuse de **ORAȘUL BORȘA**, cu sediul în orașul Borșa, str. Floare de Colț, nr. 1A, județul Maramureș, privind prima versiune a planului ”**PLAN DE MOBILITATE URBANĂ DURABILĂ A ORAȘULUI BORȘA PENTRU PERIOADA 2022 - 2030**”, solicitare înregistrată la Agenția pentru Protecția Mediului Maramureș sub nr. 3127/15.03.2023, în baza:

- HG nr. 1000/2012 privind reorganizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Protecția Mediului și a instituțiilor publice aflate în subordinea acesteia, cu modificările și completările ulterioare;

- OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare;

- HG 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, cu modificările și completările ulterioare;

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI MARAMUREȘ

- ca urmare a consultării autorităților publice participante în cadrul ședinței Comitetului Special Constituit din data de **20.06.2023**, a completărilor depuse la documentație;
- în conformitate cu prevederile art. 5 și a anexei nr. 1 – Criterii pentru determinarea efectelor semnificative potențiale asupra mediului din H.G. 1076/2004 *privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe*;
- în lipsa comentariilor motivate din partea publicului interesat;

decide:

”**PLAN DE MOBILITATE URBANĂ DURABILĂ A ORAȘULUI BORȘA PENTRU PERIOADA 2022 - 2030**”, *propus a fi amplasat în UAT Borșa, județul Maramureș, nu necesită evaluare de mediu și nu necesită evaluare adecvată, se va supune adoptării fără aviz de mediu.*

Motivele care au stat la baza luării deciziei etapei de încadrare sunt:

1. Caracteristicile planurilor și programelor cu privire, în special, la:

a) gradul în care planul sau programul creează un cadru pentru proiecte și alte activități viitoare fie în ceea ce privește amplasamentul, natura, mărimea și condițiile de funcționare, fie în privința alocării resurselor.

Planul de Mobilitate Urbană Durabilă constituie un document strategic și un instrument pentru dezvoltarea unor politici specifice, care are la bază un model de transport dezvoltat cu ajutorul unui software de modelare a traficului, având ca scop rezolvarea nevoilor de mobilitate ale persoanelor și întreprinderilor din oraș și din zonele învecinate, contribuind în același timp la atingerea obiectivelor europene în termeni de eficiență energetică și protecție a mediului.

Elaborarea Planului de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD) al Orașului Borșa pentru perioada 2022-2030 ia în considerare contextul strategic existent la nivel global și european, precum și preocupările ce vizează mobilitatea și transportul identificate pe plan internațional. Totodată, elaborarea documentației are în vedere contextul de la nivel național, regional, județean și local, ce permite completarea imaginii de ansamblu asupra priorităților de mobilitate ce trebuie stabilite la nivelul orașului Borșa.

Pentru atingerea acestei viziuni, sunt propuse 5 obiective strategice. Cele 5 obiective strategice sunt orientate către accesibilitate, calitate a vieții, mediu, siguranță și economie. Tabelul următor prezintă obiectivele strategice și specifice propuse prin Strategia de Mobilitate Urbană Durabilă a Orașului Borșa pentru perioada 2022 -2030:

O1. Accesibilitate – punerea la dispoziția tuturor cetățenilor a unor opțiuni de transport care să le permită să aleagă cele mai adecvate mijloace de a călători spre destinații și servicii cheie. Acest obiectiv include atât conectivitatea, care se referă la capacitatea de deplasare între anumite puncte, cât la și accesul care garantează că, în măsura în care este posibil, oamenii nu sunt privați de oportunități de călătorie din cauza unor deficiențe (de exemplu: o anumită stare fizică) sau a unor factori sociali

O2. Calitate a vieții – creșterea calității mediului urban și a planificării urbane în beneficiul cetățenilor, al economiei și al societății

O3. Mediu – reducerea poluării fonice și atmosferice, a cantităților de emisii de gaze cu efect de seră și a consumului energetic

O4. Siguranță – creșterea siguranței și a securității pentru călători și pentru comunitate

O5. Economie – creșterea eficienței și eficacității din punct de vedere al costului privind transportul de călători și de marfă

Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii edilitare conține intervențiile ce vizează sistemul de transport al UAT-ului. În acest context, în domeniul mobilității și transportului, sunt prevăzute următoarele proiecte:

1. Realizare variantă de ocolire centru Borșa;
2. Zone de esplanadă de-a lungul râului Vișeu și Cisla;
3. Reabilitare pod, legătura dintre Strada Florilor și Strada Unirii;
4. Reabilitare pod și construire pasarelă pietonală peste Râul Cisla;
5. Reabilitare spațiu pietonal DN18 (Str. OMV Victoriei - Intrarea Doinei);
6. Reabilitare spațiu pietonal DN18 (Str. Ilei - Podurilor);
7. Reabilitare spațiu pietonal Strada 22 Decembrie 1989 și Strada Unirii;
8. Proiect Integrat - Reorganizare și reconfigurare rețea stradală;
9. Realizare Coridor de mobilitate urbană durabilă pe DN 18 pe direcția E – V;
10. Amenajare zona pietonală str. Decebal;

11. Modernizare străzi in zona Complex turistic- Str. Priseci, Brădet, Făget, Stibina, Fântâna, Viseut, Cascada, Haiducilor;
12. Reabilitare parcare zonă centrală;
13. Modernizarea străzilor locale din Orașul Borșa;
14. Proiect integrat - Transport ecologic în Orașul Borșa;
15. Proiect integrat - Amenajarea incintelor zonelor de locuire colectivă;
16. Reabilitarea/ modernizarea rețelei rutiere în zonele de extindere a intravilanului;
17. Extinderea, amenajarea și reabilitarea zonelor pietonale și shared-space din Orașul Borșa;
18. Reducerea emisiilor de CO2 în zona urbană prin construirea unui terminal intermodal de transport în zona Vest a Orașului Borșa;
19. Reabilitarea aleilor pietonale și a infrastructurii rutiere din incinta cartierelor rezidențiale.

În cadrul direcției de acțiune cu privire la proiectele operaționale au fost propuse măsuri de îmbunătățire a operaționalizării și ficționalizării transportului la nivelul orașului Borșa proiectele sunt următoarele:

1. Treckeri de pieton semaforizate cu buton;
2. Amplasare stații de încărcare vehicule electrice - Parcare centrală;
3. Amenajare cu echipamente parcare zonă centrală;
4. Construcție parcare de tip Park&ride– Complex Borșa;
5. Construcția unei parcări de tip Park&ride în zona de Vest a Orașului Borșa;
6. Amplasare stații de încărcare - Complex turistic Borșa;
7. Amenajare cu echipamente parcare - Complex turistic Borșa;
8. Amenajare stații inteligente de transport public;
9. Proiect integrat - Optimizarea transportului public urban;
10. Realizarea politică de parcare;
11. Realizare dispecerat transport public local;
12. Sistem integrat de management al traficului;
13. Sistem integrat de management al transportului public;
14. Sistem integrat de management al parcărilor cu plată;
15. Smart School Bus - Achiziția de microbuze electrice și platformă de ride-sharing dedicată promovării soluțiilor de transport în comun pentru elevii din Orașul Borșa;
16. Aplicație de mobilitate urbană de tip „MaaS” (soluție integrată de facilitare a mobilității urbane ca serviciu) cu două componente: călători și marfă (inclusiv transporturi grele);
17. Sistem integrat de monitorizare a cicliștilor, planificarea rețelei de mobilitate alternativă în vederea comutării către transportul ecologic;
18. Rețea de parcări modulare a bicicletelor în principalele puncte de intrare, inclusiv supraveghere video;
19. Implementarea unor sisteme de reducere a vitezei în zonele identificate cu risc mare de accidente, prin introducerea de elemente active de calmare a traficului cu detecția vitezei de deplasare;
20. Consolidarea semnalizării rutiere statice, verticale și orizontale, în vederea creșterii siguranței circulației;

21. Studiu de trafic la nivelul Oraşului Borşa pentru eficientizarea mobilităţii urbane;
22. Studiu de oportunitate pentru analiza soluţiilor de dezvoltare a ariei de acoperire a transportului public urban la nivelul Oraşului Borşa;
23. Plan de organizare a circulaţiei, în vederea creşterii accesibilităţii tuturor categoriilor de participanţi la trafic, inclusiv pietoni şi biciclişti;
24. Extinderea sistemului de monitorizare video la nivelul Oraşului Borşa;
25. Dezvoltare infrastructura TIC (sisteme inteligente de management) în Oraşul Borşa, Judeţul Maramureş”.

În cadrul direcţiei de acţiune cu privire la proiectele organizaţionale au fost propuse măsuri de îmbunătăţire organizaţională la nivelul oraşului Borşa.

1. Centru operaţional integrat al mobilităţii urbane;
2. Promovarea conectivităţii şi dezvoltării integrate la nivel naţional şi regional;
3. Promovarea mobilităţii durabile la nivelul localităţii prin crearea infrastructurii specifice deplasărilor cu bicicleta (piste de biciclete) şi pietonale (trotuare, treceri de pietoni);
4. Înfiinţarea serviciului de transport public la nivelul Oraşului Borşa.

Faza de implementare şi monitorizare a PMUD se află în atribuţiile şi responsabilităţile autorităţii publice locale, astfel că această fază trebuie să reprezinte o preocupare a factorilor decizionali. Pentru realizarea acestei faze, la nivelul Primăriei Oraşului Borşa, se va contura o comisie de implementare şi monitorizare a PMUD, formată din personalul specializat din Aparatul Propriu de Specialitate al Primarului Oraşului Borşa, aparţinând următoarele compartimente / servicii / birouri: Arhitect Şef, Compartiment achiziţii publice, Birou dezvoltare locală şi Compartiment transport public, producţie, prestări servicii publice.

Personalul implicat în procesul de monitorizare şi implementare a planului de mobilitate urbană durabilă va trebui selectat astfel încât acesta să beneficieze de cei ai buni specialişti, cu expertiză în domeniul planificării şi monitorizării strategiilor şi planurilor, dar şi în domeniul mobilităţii urbane şi/sau infrastructurii de transport. Principalele activităţi necesare pentru faza de implementare şi monitorizare sunt următoarele:

Implementarea PMUD: monitorizarea introducerii în programele de investiţii anuale/multianuale a proiectelor din PMUD, monitorizarea pregătirii şi iniţierii achiziţiilor, monitorizarea progresului implementării proiectelor, monitorizarea efortului financiar pentru PMUD, solicitarea de măsuri pentru încadrarea în planificare etc.;

Verificarea evoluţiei atingerii ţintelor şi obiectivelor stabilite prin PMUD în baza indicatorilor de evaluare şi monitorizare;

Menţinerea actualizată a modelului de transport şi testarea proiectelor ce vor fi implementate în cadrul modelului;

- Colectarea datelor şi informaţiilor necesare monitorizării procesului şi actualizării modelului de transport;
- Identificarea oportunităţilor/surselor de finanţare pentru implementarea investiţiilor;

- Programarea informării și implicării cetățenilor în procesul de realizare a acțiunilor și proiectelor din PMUD și cooperarea cu departamentele specializate din cadrul instituțiilor care implementează proiectele;
- Actualizarea planificării investițiilor și acțiuni pe termen scurt, mediu și lung aferente PMUD, funcție de evoluțiile existente în oraș (finanțări disponibile, schimbări conjuncturale etc.);
- Cooperare cu instituții la nivel regional și național, cu organisme de finanțare etc.;
- Pregătirea procesului de actualizare a PMUD;
- Realizării raportărilor de monitorizare și evaluare.

b) gradul în care planul sau programul influențează alte planuri și programe, inclusiv pe cele în care se integrează sau care derivă din ele:

Planul de Mobilitate Urbană Durabilă este o modalitate eficientă de a aborda problemele legate de transport din zonele urbane, este un concept integrat care contribuie direct la îndeplinirea țintelor stabilite de UE privind schimbarea climatică și eficiența energetică.

Planul se încadrează în prevederile documentelor de planificare existente astfel:

- la nivel european:

- ✓ Pactul Verde European – este o nouă strategie a Uniunii Europene pentru asigurarea unei dezvoltări bazate pe tehnologii verzi și soluții durabile, pentru îndeplinirea obiectivului privind neutralitatea climatică până în anul 2050. Blocul european își propune să susțină cetățenii și companiile pentru a dezvolta și utiliza soluții ce susțin tranziția către o economie verde.
- ✓ Strategia de mobilitate durabilă și inteligentă împreună cu un Plan de acțiune care să ghideze planificarea pentru mobilitate în următorii patru ani. Strategia se bazează pe 3 obiective cheie, respectiv pe sustenabilitate, inteligență și reziliență, urmărind prevederile Pactului Verde European de a reduce cu 90% emisiile cu efect de seră rezultate din transport până în anul 2050. Pentru transformarea sistemului de transport și mobilitate în unul sustenabil, strategia propune următorii 3 piloni pentru conturarea acțiunilor viitoare:

- toate mijloacele de transport să fie mai sustenabile;

- alternativele sustenabile să fie disponibile la scară largă într-un sistem de transport multimodal;

- să fie instaurate stimulentele potrivite care să conducă la tranziția urmărită.

În ceea ce privește mobilitatea inteligentă, strategia propune atingerea unei conectivități fără probleme, sigură și eficientă.

- ✓ Cadru pentru Mobilitate Urbană corelat direct cu Planul de Acțiune al Strategiei de Mobilitate Durabilă și Inteligentă. Cadru pentru Mobilitate Urbană face parte din Pachetul Mobilitate Eficientă și Verde care, pe lângă noul cadru conține și o actualizare a Regulamentului privind Rețeaua de Transport Trans-Europeeană (TEN-T), o revizuire a Directivei privind Sistemele de Transport Inteligent, precum și un plan de acțiune pentru creșterea transportului feroviar pe distanțe lungi, la nivel transfrontalier.

- la nivel național: în elaborarea PMUD s-au avut în vedere următoarele planuri/programe/strategii naționale/județene:

- ✓ Planul de Amenajare a Teritoriului National (PATN) și Planul Investițional pentru Dezvoltarea Infrastructurii de Transport pentru perioada 2020-2030;
- ✓ Strategia de Dezvoltare Teritorială a României;
- ✓ Masterplanul General de Transport al României;
- ✓ Planul pentru Dezvoltare Regională pentru perioada 2021-2027;
- ✓ Strategia Regională de Mobilitate Urbană Durabilă și Orașe Inteligente a Regiunii Nord-Vest 2021-2027;
- ✓ Plan de Amenajare a Teritoriului Județean.

- la nivel local:

- ✓ Plan Urbanistic General (PUG) al orașului Borșa.

c) relevanța planului sau programului în/pentru integrarea considerațiilor de mediu, mai ales din perspectiva promovării dezvoltării durabile:

Evaluarea impactului asupra mediului are la bază calculul cantităților emise la sursă de gaze cu efect de seră, exprimate în tone CO₂ echivalent pentru fiecare scenariu pe baza următoarelor ipoteze:

- prestația anuală totală exprimată în vehicule·km
- compoziția traficului – cele trei categorii considerate și transportul public
- parametri de consum de combustibil și alți parametri conform Eurostat sau ghidului de calcul aferent Master Planului Național.

Unul din obiectivele PMUD este reducerea impactului transporturilor asupra mediului. Prin urmare, fiecare dintre proiectele luate în considerare și clasificate în scenarii de acțiune vor contribui la reducerea emisiilor de poluanți.

Monitorizarea se efectuează prin raportare la un set de indicatori care să permită măsurarea impactului pozitiv sau negativ asupra mediului. Acești indicatori trebuie să fie astfel stabiliți încât să faciliteze identificarea modificărilor induse de implementarea planului. Monitorizarea verificabilă, în mod obiectiv, va avea în vedere următorii indicatori:

- aer: concentrațiile de poluanți în aerul ambiental în raport cu valorile limită admise;
- apă: valorile indicatorilor fizico – chimici;
- sol: valorile produșilor poluatori la nivelul solului;
- populația și sănătatea umană: valorile parametrilor care se referă la zgomote și vibrații, precum și emisiile de poluanți în aer conform legislației în vigoare;
- zgomotul și vibrațiile: valoarea intensității surselor de zgomot și vibrații.

Monitorizarea efectelor semnificative ale implementării planului implică:

- verificarea acurateții respectării aplicării proiectelor conform specificațiilor prevăzute și aprobate în documentația care a stat la baza evaluării impactului;
- verificarea eficienței măsurilor de minimizare în atingerea scopului urmărit.

În acest sens, pe durata implementării proiectelor se vor face inspecții fizice care vor viza: amplasarea lucrărilor, materialele de construcții, depozitarea deșeurilor etc. Se vor executa măsurători asupra emisiilor.

d) problemele de mediu relevante pentru plan sau program:

Impactul activității de transport asupra mediului se manifestă la nivelul tuturor factorilor de mediu prin:

- aglomerări de trafic și accidente - în cazul transporturilor rutiere;
- poluarea aerului, ca efect al emisiilor generate;
- poluarea fonică și vibrațiile - în marile intersecții, de-a lungul șoselelor, în apropierea nodurilor feroviare și a aeroporturilor;
- poluarea solului și a apei, prin posibila deversare a produselor petroliere;
- ocuparea unor suprafețe de teren din intravilan pentru parcări;
- schimbarea peisajului eco-urban;
- generarea de deșeuri solide (anvelope uzate, acumulate, etc).

Pentru diminuarea impactului asupra mediului produs de domeniul transporturilor, se au în vedere următoarele măsuri:

- modernizarea și dezvoltarea infrastructurilor de transport;
- dezvoltarea și modernizarea mijloacelor și instalațiilor de transport în vederea îmbunătățirii calității serviciilor, siguranței circulației, securității, calității mediului și asigurarea interoperabilității sistemului de transport;
- întărirea coeziunii sociale și teritoriale la nivel național și regional prin asigurarea legăturilor între orașe și creșterea gradului de accesibilitate a populației la transportul public, inclusiv în zonele cu densitate mică a populației și/sau nuclee dispersate;
- creșterea competitivității în sectorul transporturilor, liberalizarea pieței interne de transport;
- îmbunătățirea comportamentului transportului în relația cu mediul înconjurător, diminuarea impacturilor globale ale transporturilor (schimbările climatice) și reducerea degradării calității ambientale în mediul natural și urban.

Nivelul emisiilor de substanțe poluante evacuate în atmosferă se poate reduce semnificativ prin punerea în practică a unor politici și strategii de mediu:

- folosirea în proporție mai mare a surselor de energie regenerabile (eoliană, solară, hidro, geotermală, biomasă);
- înlocuirea combustibililor clasici cu combustibili alternativi (biodiesel, etanol);
- utilizarea unor instalații și echipamente cu eficiență energetică ridicată (consumuri reduse, randamente mari);
- realizarea unui program de împădurire și creare de spații verzi (absorbție de CO₂, reținerea pulberilor fine, eliberare de oxigen în atmosferă);
- realizarea de perdele forestiere de protecție cu rol de atenuare a zgomotului și rol depoluant.

e) relevanța planului sau programului pentru implementarea legislației naționale și comunitare de mediu (de ex. planurile și programele legate de gospodărirea deșeurilor sau de gospodărirea apelor):

PMUD va respecta la implementare legislația națională și comunitară de mediu în vigoare.

2. Caracteristicile efectelor și ale zonei posibil a fi afectate cu privire, în special, la:

a) probabilitatea, durata, frecvența și reversibilitatea efectelor:

În condițiile în care implementarea se va face cu respectarea legislației de mediu în vigoare, nu se identifică efecte negative asupra factorilor de mediu.

b) natura cumulativă a efectelor:

Prin etapizarea realizării acțiunilor propuse ca perioadă de timp și ca amplasament, impactul cumulativ va fi redus.

c) natura transfrontieră a efectelor: - nu este cazul;

d) riscul pentru sănătatea umană sau pentru mediu (de exemplu, datorită accidentelor); PMUD conține elemente care contribuie la reducerea riscului de accidente în transporturi și reducerea riscului pentru mediu și nu constituie un risc pentru sănătate.

e) mărimea și spațialitatea efectelor (zona geografică și mărimea populației potențial afectate):

Zona geografică în care se pot manifesta efectele la implementarea planului e reprezentată de planul local și anume, vecinătățile. Prin luarea tuturor măsurilor necesare în vederea încadrării poluanților în limitele maxim admise, vecinătățile nu vor fi afectate de implementarea planului propus.

f) valoarea și vulnerabilitatea arealului posibil a fi afectat, date de:

(i) caracteristicile naturale speciale sau patrimoniul cultural:

- nu este cazul;

(ii) depășirea standardelor sau a valorilor limită de calitate a mediului:

- terenul studiat nu este amplasat în arie în care standardele de calitate ale mediului, stabilite de legislație, au fost depășite;

(iii) folosirea terenului în mod intensiv:

- nu este cazul;

g) efectele asupra zonelor sau peisajelor care au un statut de protejare recunoscut pe plan național, comunitar sau internațional:

- amplasamentul este situat în afara ariilor naturale protejate.

Obligațiile titularului:

1. Titularul are obligația de a respecta legislația de mediu în vigoare.
2. Titularul planului are obligația de a supune procedurii de adoptare planul și orice modificare a acestuia, numai în forma avizată de autoritatea competentă de protecția mediului.
3. În vederea realizării proiectelor propuse prin PMUD, titularul va notifica APM Maramureș și va solicita actele de reglementare conform legislației de mediu în vigoare.
4. Titularul planului/programului are obligația de a notifica autoritatea competentă pentru protecția mediului despre orice modificare a planului/ programului, înainte de realizarea modificării.
5. Răspunderea pentru corectitudinea informațiilor puse la dispoziție autorității competente pentru protecția mediului și a publicului revine în totalitate titularului planului.

Documentația conține:

1. Notificare, înregistrată la APM Maramureș cu nr. 3127/15.03.2023;
2. Memoriul de prezentare realizat de Paul Petrov;
3. Notificare pentru asistența de specialitate de sănătate publică nr. **260/25/C/16.01.2023**;
4. Avizul favorabil nr. 1387/CB/09.06.2023, emis de către Administrația Parcului Natural Munții Maramureșului;

Informarea și participarea publicului la procedura de evaluare de mediu:

Pag. 8 din 9

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI MARAMUREȘ

430073 BAI A MARE, Strada: Iza nr. 1A, Județul MARAMUREȘ
E-mail: office@apmmm.anpm.ro; Tel. 0262273304; Fax 0262275222

Operator de date cu caracter personal, conform Regulamentului (UE) 2016/679

- Anunțuri publice privind depunerea notificării apărute în ziarul Graiul Maramureșului din 15.03.2023 și din 21.03.2023;
- Anunț public privind depunerea notificării apărut pe site-ul APM Maramureș la 09.06.2022;
- Anunț public privind luarea deciziei etapei de încadrare publicat pe site-ul APM Maramureș în data de **xx.06.2023**;
- Anunț public privind luarea deciziei etapei de încadrare apărut în ziarul Graiul Maramureșului din **xx.06.2023**.
- Documentația de susținere a solicitării au fost accesibile consultării publicului pe toată durata derulării procedurii de reglementare, la sediul Primăriei Borșa și al APM Maramureș;

Nu au existat comentarii/contestații din partea publicului interesat/afectat, pe parcursul procedurii de reglementare.

Prezenta decizie este valabilă pe toată perioada punerii în aplicare a planului.

Prezenta decizie poate fi contestată în conformitate cu prevederile **Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004** cu modificările și completările ulterioare.

**Director Executiv
dr. ing. Emilia TALPOȘ**

Șef Serviciu
Avize, Acorduri, Autorizații,
Mirela PETRENCIUC

Întocmit,
Bogdan Ioan TOMA

